

POSTVAU VAS NA
PARIS

20. VÝROČIA
ROVNEHO VÍŤAZSTVA
PRACUJÚCICH

PROGRAM ÚSLAV
21. február 1968 a 16. hodina
Kvôli zvláštnym okolnostiam na hodinu 01.30 TV
Kvôli zvláštnym okolnostiam na február 1968.

21. február 1968 a 14. hodina
Kvôli zvláštnym okolnostiam na hodinu 01.30 TV
Kvôli zvláštnym okolnostiam na február 1968.

Pracovníci jednoty IIM, úradní a 1968 pripravujú
slavnosť oslavy

PRACOVNÍKOV ROVNOSTI VÍŤAZSTVA PRACUJÚCICH

DÝ
Pracovníci jednoty IIM, úradní a 1968 pripravujú
slavnosť oslavy

**KOMORNEJ
DUBY**

DO TECHNIKY

Stolana, Kocofan 12, číslo 627-12,
na mesiac FEBRUAR 1968

PROGRAM ÚSLAV

21. február 1968 a 16. hodina
Kvôli zvláštnym okolnostiam na hodinu 01.30 TV
Kvôli zvláštnym okolnostiam na február 1968.

**LISSABO
SLAV**

20. VÝROČIA
ROVNEHO VÍŤAZSTVA
PRACUJÚCICH

PROGRAM ÚSLAV
21. február 1968 a 14. hodina
Kvôli zvláštnym okolnostiam na hodinu 01.30 TV
Kvôli zvláštnym okolnostiam na február 1968.

Pracovníci jednoty IIM, úradní a 1968 pripravujú
slavnosť oslavy

BOLOGNA

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол №4 від 19 жовтня 2016 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології (Україна – Франція)

Редакційна колегія випуску:

Кремень В.Г., Савченко О.Я., Маноха І.П., Ляшенко О.І., Коцур В.П.,
Рик С.М., Вашуленко М.С., Бех І.Д., Калмикова П.О.

Відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 37, Том III (71) : Тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2016. – 470 с.

The Journal of Humanities SU "Pereyaslav-Khmelnytsky Pedagogical University by H.Skovoroda" – Supplement 1 to Vol. 37, Volume III (71): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration into the European educational space." – K.: Gnosis, 2016. – 470 p.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №16427-4899р від 20.01.2010 року.

Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України з педагогічних та філософських наук наказом МОН України від 07.10.2016 № 1222.

Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України з психологічних наук наказом МОН України від 11.07.2016 № 820.

У тематичному випуску вміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору. Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту, а також - умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-44-6

- © Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2016 р.
- © Східно-Європейський Інститут Психології, 2016 р.
- © Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг, 2016 р.
- © Видавництво "Гнозис", 2016 р.

- of higher // Innovations in formation of Vestnik Nizhegorodskogo university the name of N.I. Lobachevskogo. – 2012. – № 2 (1). P.28-33.
2. Dyakonov. Multimedia-ПК // Home Computer, 1'99. P. 33-38. V. Volkov. Modern multimedia // Computer – INFO, 9'99. P.
 3. Olifer V., Olifer N. New technologies in teaching. S.Pb.: BKHV-Saint-Petersburg, 2000.
 4. Belz, J. A., Thorne, S. L. Computer-mediated Intercultural Foreign Language Education.– Boston , MA : Heinle & Heinle , 2006, c.55.
 5. Chapple L., & Curtis, A. (2000). Content-based instruction in Hong Kong: Student responses to film. System, 28, 419-433.
 6. Dobson, Melinda . Preparing teachers to use technology: The WebQuest in the secondary English language arts methods classroom.– Western Michigan University, 2003, c.86.
 7. Friesen N., Defining Blended Learning. Available at: http://learningspaces.org/papers/Defining_Blended_Learning_NF.pdf.
 8. Oxford R. L. (2011) Teaching and Researching: Language Learning Strategies. Pearson Longman, 360 p.
 9. Reinhart, Julie Marie. Student motivation, self-efficacy and task difficulty in Web-based instruction. – Indiana University, 1999, c.21-22.
 10. Valiathan P. (2002) Blended Learning Models. American Society for Training & Development. Available at: http://old.astd.org/LC/2002/0802_valiathan.htm.

ЗАРІВНА О.Т.

Інноваційні методи навчання іноземних мов у вищих технічних навчальних закладах

ZARIVNA O.

Innovative teaching methods of foreign languages in technical universities.

National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute by I. Sikorsky» Kyiv, Ukraine

E-mail: o_zarivna@mail.ru

ІЗБАШ С. С.

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки і педагогічної
майстерності,
Мелітопольський державний
педагогічний
університет імені Богдана
Хмельницького,
м. Мелітополь, Україна

ПРОБЛЕМА АНДРАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ

У статті наводиться розуміння поняття «андрагогічна підготовка», що визначається як сукупність заходів з організації навчальної діяльності дорослих. Наголошується, що андрагогічна підготовка необхідна не тільки фахівцям, які працюють з різним контингентом дорослих, включаючи безробітних і людей похилого віку, але й фахівцям з педагогічною освітою, а саме: викладачам вищої школи і системи підвищення кваліфікації, керівникам закладів освіти, соціальним педагогам, психологам, вчителям загальноосвітніх шкіл. Авторка визначає причини недостатнього розвитку процесу андрагогічної підготовки фахівців в Україні і, як один з варіантів вирішення даної проблеми пропонує здійснювати андрагогічну підготовку у вищих навчальних закладах, зокрема, при підготовці майбутніх викладачів вищої школи.

Ключові слова: андрагогічна підготовка, освіта дорослих, андрагогічна компетентність, викладач-андрагог, неперервна освіта.

В статтю приводиться розуміння поняття «андрагогіческая подготовка», которое определяется как совокупность мероприятий по организации учебной деятельности взрослых. Отмечается, что андрагогическая подготовка необходима не только специалистам, работающим с различным контингентом взрослых, включая безработных и людей пожилого возраста, но и специалистам с педагогическим образованием, а именно: преподавателям высшей школы и системы повышения квалификации, руководителям учебных заведений, социальным педагогам, психоло-

гам, учителям общеобразовательных школ. Автор определяет причины недостаточного развития процесса андрагогической подготовки специалистов в Украине и, как один из вариантов решения данной проблемы, предлагает осуществлять андрагогическую подготовку в высших учебных заведениях, в частности, при подготовке будущих преподавателей высшей школы.

Ключевые слова: андрагогическая подготовка, образование взрослых, андрагогическая компетентность, преподаватель-андрагог, непрерывное образование.

In the article gives an understanding of the concept of «andragogical training», which is defined as a set of measures for the organization of adult learning activities. It is noted that andragogical training is necessary not only to specialists, working with different contingent of adults, including the unemployed and the elderly but also to those of teacher education, namely teachers of higher education and continuing education, heads of educational institutions, social workers, psychologists, school teachers. The author defines the reasons the lack of development andragogical training of specialists in Ukraine, as one of the solutions to this problem, offering to carry andragogical training in higher education, in particular in training for future high school teachers.

Key words: andragogic training, adult education, andragogic competence, teacher-andragogist, continuing education.

Постановка проблеми. В Законі України «Про освіту» (2016 р.) освіту дорослих визнано складовою навчання впродовж життя (Стаття 20). Одним із важливіших чинників забезпечення освіти впродовж життя є підготовка викладачів до професійної діяльності з різними категоріями дорослих, які на високому рівні здатні задовольнити потребу дорослих у знаннях. Сьогодні в Україні фахівці, які надають освітні послуги дорослим, не мають спеціальної андрагогічної підготовки. Переважно це викладачі вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, керівники навчальних закладів, організацій і підприємств, представники місцевої влади, соціальні педагоги, працівники соціальної служби, працівники корекційних установ і закладів, адміністратори, але як правило, це особи, які виконують певні функції, працюючи з дорослими людьми, мають педагогічну освіту, проте без відповідної андрагогічної спрямованості або практики навчання дорослих. Андрагогічна підготовка передбачає не тільки вивчення андрагогіки як навчальної дисципліни, але й набуття високого рівня компетентності з дисциплін загальнонаукової, загальнокультурної, професійно-педагогічної підготовки, психології дорослих, теорії та технології навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливого значення набувають результати наукових розвідок з проблем освіти дорослих С. Вершловського,

М. Громкової, П. Джарвіса, С. Змєйова, І. Зязюна, І. Колесникової, О. Кукуєва, Л. Лук'янової, М. Ноулза, О. Огієнко, С. Прийми, В. Приходька, Н. Протасової, К. Роджерса, Л. Сігасвої, Р. Сміта, В. Шарко та інших. Дослідження поняття «андрагогічна підготовка» знаходимо у працях А.В. Жданова, О. Кукуєва, Л.Б. Лук'янової, О.В. Худякової.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. В сучасній українській системі освіти підготовка викладачів з освіти дорослих не здійснюється, хоча сфера професійного застосування таких фахівців досить широка – це і вищі навчальні заклади, і система підвищення кваліфікації, і заклади неформальної освіти, які фактично працюють з дорослими. Відсутність андрагогічної підготовки призводить до некомпетентної організації навчання дорослих.

Мета статті – визначити сутність поняття «андрагогічна підготовка»; здійснити аналіз причин і шляхів вирішення проблеми андрагогічної підготовки майбутніх викладачів вищих навчальних закладів.

Викладення основного матеріалу дослідження. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), яким передбачається розробка та запровадження нових освітніх програм та навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти, Наказу МОН України від 06.11.2015 №1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» та Закону України «Про освіту» (2016 р.), в якому освіту дорослих визнано складовою навчання впродовж життя (Стаття 20), гостро постала необхідність перегляду теоретичних і методичних засад професійної підготовки майбутніх викладачів вищих навчальних закладів. Професійна підготовка повинна мати андрагогічну спрямованість і стати прикладом ефективної організації освіти дорослих.

Розглянемо сутність поняття «андрагогічна підготовка». Загалом андрагогічна підготовка, як зазначає українська дослідниця проблем освіти дорослих Л.Б. Лук'янова, – це сукупність наперед запланованих і розроблених заходів навчання й виховання майбутнього фахівця з організації навчальної діяльності дорослих [4, с. 8].

О.І. Кукуєв, визначає андрагогічну підготовку як цілеспрямований, пов'язаний, модельований, системний процес навчання, що спирається на андрагогічні принципи і андрагогічні технології навчання з метою створення умов для реалізації потреб конкретних груп фахівців, а результатом є наявність готовності до андрагогічної діяльності. Андрагогічну підготовку викладача О.І. Кукуєв розуміє як процес оволодіння викладачем професійними навичками саморефлексії, що складається з декількох взаємопов'язаних етапів і спирається на основу специфічних андрагогічних знань, результатом якого є наявність високого рівня готовності викладача до андрагогічної діяльності [3, с. 27-28].

О.В. Худякова запропонувала під андрагогічною підготовкою викладачів розуміти наявність високого рівня готовності до андрагогічної діяльності, яка включає: мотиви, знання, уміння і навички, здатність до професійної рефлексії. Вона виділила основу андрагогічної підготовки, яка складається з таких компонентів: знання фізіологічних і психологічних процесів, здібностей до інтелектуальної діяльності; знання факторів, які сприяють або ускладнюють процес навчання; знання андрагогічних принципів, основних андрагогічних технологій [7, с. 67].

В сучасних умовах андрагогічна підготовка необхідна не тільки фахівцям, які працюють з різним контингентом дорослих, включаючи безробітних і людей похилого віку, але також і фахівцям з педагогічною освітою, а саме: викладачам вищої школи, керівникам закладів освіти, соціальним педагогам, психологам, учителям загальноосвітніх навчальних закладів, викладачам системи підвищення кваліфікації.

Соціальне і педагогічне значення порушеної проблеми полягає в нагальній необхідності підготовки фахівців, зайнятих в сфері освіти дорослих, зокрема андрагогічної підготовки викладачів вищих навчальних закладів, які були б здатні виконувати специфічні функції або ролі, пов'язані з консультуванням, наданням соціальної допомоги та виконанням організаційно-управлінських функцій з організації навчальної діяльності дорослого населення. Саме професійно підготовлений викладач вищих навчальних закладів, який володіє змістом роботи з дорослими людьми, методологією супроводу самоосвіти дорослих, здатний не тільки надати кваліфіковану допомогу у відновленні мотивації до навчальної і професійної діяльності дорослим, але й розширювати партнерські зв'язки у цивілізованому суспільстві, встановлювати діалог цінностей і культур світового освітнього простору, до толерантності і проектування нових життєвих стратегій. Андрагогічна підготовка викладачів вищих навчальних закладів потребує системного вивчення, розробленості адекватного науково-методичного супроводу, ефективного використання європейського та міжнародного досвіду.

Сучасна стратегія розвитку підготовки викладачів для сфери освіти дорослих в країнах Європи будується з урахуванням тенденцій світового розвитку і необхідності посилення інтеграції в світовий освітній простір. При цьому андрагогічна підготовка все частіше розглядається поряд з глобальними проблемами освіти, дослідження і вирішення яких вкрай необхідно для розвитку людини, суспільства і цивілізації. Про це йдеться в основних міжнародних документах, положеннях міжнародних Форумів ЮНЕСКО і Меморандумі безперервної освіти дорослих Європейського Союзу, що відбивають специфіку підготовки фахівців для сфери освіти дорослих.

У проєкті «Детальної програми реалізації цілей розвитку у сфері освіти і професійної підготовки в Європі», який був прийнятий рішенням Ради і

Комісії «Outcome of proceedings. Council of the European Union. Brussels, 20 February 2002. Detailed work programme on the follow up of the objectives of educational and training systems in Europe», були сформульовані основні стратегічні цілі розвитку підготовки фахівців для сфери освіти дорослих. Першою з них виступає підвищення якості та ефективності систем освіти дорослих та підготовки фахівців-андрагогів. Друга мета спрямована на сприяння доступності освіти та професійної підготовки для всіх. Вона включає, в тому числі, формування відкритого освітнього простору, а ключовими завданнями в цьому блоці є: процес розширення доступності освіти протягом усього життя через інформування та консультації про всі освітні можливості; можливість надання освіти і підготовки в таких формах, щоб доросле населення могло поєднувати навчання і інші види діяльності; забезпечення доступності освіти для всіх категорій громадян; забезпечення гнучкості освітніх траєкторій; сприяння формуванню мереж освітніх інститутів на всіх рівнях [9].

На думку О. Огієнко, професійна підготовка педагогів для дорослих докорінно відрізняється від підготовки вчителів інших вікових груп, що актуалізує необхідність підготовки фахівців-андрагогів [5, с. 346]. Педагог для дорослих або андрагог, як зазначає С. Сисоєва, повинен відповідати вимогам сучасності, адже виховання об'єднує три педагогічні дії: навчання, управління та спілкування. Якщо для навчання та управління іншими андрагог повинен перевершувати своїх учнів у знаннях та досвіді, то успішне спілкування відбувається за умови рівноправних стосунків між всіма учасниками [6, с. 77]. Особливу увагу вчена приділяє проблемам професійно-творчої підготовки фахівців, що уможливорює суб'єкт-суб'єктні відносини між викладачем та студентами [6, с. 308-310].

Серйозною проблемою є також те, що професійна підготовка викладача не завжди відповідає вимогам сучасності, а громадськість практично не бере участі в управлінні освітою. Виокремлюють соціальні та педагогічні причини виникнення вищезазначених проблем: соціальні зумовлені декларативністю влади в Україні та відсутністю системного підходу до здійснення інновацій в освіті, а педагогічні причини пов'язані перш за все з орієнтацією на набуття знань, що десятки років була основною в системі освіти [1, с. 19-20].

Науковці, які вивчають проблеми освіти дорослих, зазначають, що недостатній розвиток процесу андрагогічної підготовки фахівців в Україні пов'язаний з наступними причинами: в Національний класифікатор не внесено професію «викладач-андрагог», а отже не надано офіційний статус викладачам для освіти дорослих; не розроблені правові норми державної фінансової підтримки програм освіти дорослих; не достатньо ефективно залучаються до фінансування програм освіти дорослих місцеві громади та приватний капітал, неприбуткові організації та асоціації навчальних закладів; дисбаланс ринку

праці й освіти; зниження соціального статусу педагогів у суспільстві; нерозробленість правової бази, що стимулювала би роботодавців збільшувати витрати на професійне навчання службовців та робітників; недостатнє використання потенціалу соціальних партнерів [2, с. 8-9].

Для вирішення проблеми андрагогічної підготовки майбутніх викладачів вищих навчальних закладів, на думку української дослідниці О.Ю. Чугай, необхідно запровадити вітчизняні університетські програми магістра, спеціаліста та доктора освіти дорослих, а також інших навчальних програм з метою здобуття кваліфікації «фахівець-андрагог». Необхідне створення центрів розвитку трудових ресурсів, асоціацій випускників програм освіти дорослих або асоціацій неперервної освіти, що стануть осередками професійного розвитку педагогічного персоналу для освіти дорослих в українських університетах [8, с. 193].

Ми вважаємо, що у період до офіційного визначення статусу викладача-андрагога на законодавчому рівні, необхідно закріпити у юридичних нормах функціональні обов'язки різних фахівців, зайнятих у сфері освіти дорослих, в тому числі викладачів, консультантів, тьюторів, адміністраторів і управлінців, соціальних працівників, представників органів місцевого самоврядування, працівників реабілітаційних та корекційних установ. Вони повинні мати андрагогічну підготовку для ефективного виконання своїх функцій. Така підготовка може здійснюватись у вищих навчальних закладах, зокрема при підготовці майбутніх викладачів вищих навчальних закладів, включивши до змісту професійної підготовки вивчення дисципліни «Андрагогіка», а до змісту дисциплін професійної підготовки і вільного вибору студентів окремі модулі і теми андрагогічної спрямованості.

Висновки. Таким чином, в українському освітньому просторі існує гостра потреба у пошуку відповідей на питання щодо проблеми андрагогічної підготовки викладачів. Дослідження європейського досвіду андрагогічної підготовки, а також запровадження вітчизняних практик освіти дорослих через поступову децентралізацію освіти та надання автономії університетам, дозволить враховувати потреби громади, забезпечить гнучкість та варіативність програм освіти дорослих, сприятиме вирішенню сучасних проблем підготовки фахівців для освіти дорослих, і в кінцевому підсумку – включення української освіти дорослих в єдиний освітній простір Європи в контексті ідеї неперервної освіти.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі вбачаємо у розробці освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти «магістр» за спеціальністю «Науки про освіту», спеціалізацією «Викладач вищих навчальних закладів», зміст якої включатиме формування андрагогічних компетентностей у процесі вивчення професійно орієнтованих і вибіркових дисциплін.

Список використаних джерел:

1. Біла книга національної освіти України / за ред. В. Г. Кременя; АПН України. – Київ: Інформ. системи, 2009. – 185 с.
2. Концепція освіти дорослих в Україні / [уклад: Лук'янова Л. Б.]. – Ніжин: ПП Лисенко М. М., 2011. – 24 с.
3. Кукуев А.И. Андрагогическая подготовка преподавателя мегавуза: содержательный аспект: Учебно-методическое пособие / А.И. Кукуев. – Ростов-на-Дону: «Буллат», 2008. – 160 с.
4. Лук'янова Л. Історико-теоретичні аспекти підготовки андрагогів у Польщі / Л. Лук'янова // Професійна порівняльна педагогіка. – № 1 (5), 2013 : наук. журнал / голов. ред. Н. М. Бідюк. – К. – Хмельницький : ХНУ, 2013. – С. 7-15.
5. Огієнко О. І. Тенденції розвитку освіти дорослих у скандинавських країнах: монографія / Олена Іванівна Огієнко. – Суми : Еллада-S, 2008. – 444 с.
6. Сисоева С. О. Вища освіта України : реалії сучасного розвитку : монографія / Світлана Олександрівна Сисоева. – Київ : ЕКМО, 2011. – 344 с.
7. Худякова Е.В. Пути повышения эффективности организации профессиональной подготовки в университете // Университеты и современная образовательная политика: Материалы международной научно-практической конференции. – Курган: Изд-во Курганского гос. ун-та, 2005. – 177 с.
8. Чугай О.Ю. Професійна підготовка педагогічного персоналу для системи освіти дорослих у США: дис. ... кандидати пед. наук : 13.00.04 / Чугай Оксана Юріївна. – К., 2016. – 276 с.
9. Zucconi A. The responsibilities of women in social life. Council of Europe, Strasbourg, 1968. – 148 p.

Transliteration of References:

1. Bila kniga natsionalnoyi osviti Ukraini / za red. V. G. Kremeny; APN Ukraini. – Kyiv: Inform. sistemi, 2009. – 185 s.
2. Kontseptsiya osviti doroslih v Ukraini / [uklad: Luk'yanova L. B.]. – Nizhin: PP Lisenko M. M., 2011. – 24 s.
3. Kukuev A.I. Andragogicheskaya podgotovka prepodavatelya megavuz: soderzhatelnyy aspekt: Uchebno-metodicheskoe posobie / A.I. Kukuev. – Rostov-na-Donu: «Bulat», 2008. – 160 s.
4. Luk'yanova L. Istoriko-teoretichni aspekti pidgotovki andragogiv u Polshchi / L. Luk'yanova // Profesiyna porivnyalna pedagogika. – № 1 (5), 2013 : nauk. zhurnal / glav. red. N. M. Bidiuk. – K. – Hmel'nitskiy : HNU, 2013. – S. 7-15.
5. Ogienko O.I. Tendentsiyi rozvitku osviti doroslih u skandinavskih krayinah: monografiya / Olena Ivanivna Ogienko. – Sumi : Ellada-S, 2008. – 444 s.

5. Sisoeva S. O. Vishcha osvita Ukraini : realiyi suchasnogo rozvitku: monografiya / Svitlana Oleksandrivna Sisoeva. – Kiyiv: EKMO, 2011.– 344s.
6. Hudyakova E.V. Puti povysheniya effektivnosti organizatsii professionalnoy podgotovki v universitete // Universitety i sovremennaya obrazovatel'naya politika: Materialy mezhdunarodnoy nauchno-prakticheskoy konferentsii. – Kurgan: Izd-vo Kurganskogo gos. un-ta, 2005. – 177 s.
7. Hudyakova E.V. Puti povysheniya effektivnosti organizatsii professionalnoy podgotovki v universitete // Universitety i sovremennaya obrazovatel'naya politika: Materialy mezhdunarodnoy nauchno-prakticheskoy konferentsii. – Kurgan: Izd-vo Kurganskogo gos. un-ta, 2005. – 177 s.
8. Zucconi A. The responsibilities of women in social life. Council of Europe, Strasbourg, 1968 . – 148 p.

ІЗБАШ С. С.

Проблема андрагогічної підготовки майбутніх викладачів вищих навчальних закладів в Україні

ZBASH S.S.

Problem andragogical training of future teachers of higher educational institutions in Ukraine

Melitopol State Pedagogical University named after Bohdan Khmelnytsky, Melitopol, Ukraine

E-mail: izbashes@gmail.com

КОШОВА Ю. О.,

КВНЗ КОР «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж», м. Біла Церква, Україна

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ВИКЛАДАЧІВ ВНЗ

У статті проаналізовано стан дослідження проблеми формування конфліктологічної компетентності у викладачів ВНЗ, визначено причини появи конфліктів у викладацько-студентському середовищі. Детально охарактеризовано специфічні риси конфліктів у ВНЗ. Різномірно досліджено сутність поняття «конфліктологічна компетентність». З різних точок зору було досліджено особливі риси конфліктологічної компетентності. Чітко визначено етапи формування конфліктологічної компетентності та покроково охарактеризовано процес формування даної компетентності. Доцільно описано дії викладачів при розв'язанні конфліктних та проблемних ситуацій.

Ключові слова: компетенція, конфліктологічна компетентність, професійна компетентність, конфлікт, професійна підготовка, професіоналізм.

В статье проанализировано состояние исследования проблемы формирования конфликтологической компетентности у преподавателей вузов, определены причины появления конфликтов в преподавательско-студенческой среде. Подробно охарактеризованы специфические черты конфликтов в вузе. Разносторонне исследована сущность понятия «конфликтологическая компетентность». С разных точек зрения были исследованы особые черты конфликтологической компетентности. Четко определены этапы формирования конфликтологической компетентности и пошагово охарактеризован процесс формирования данной компетентности. Целесообразно описаны действия преподавателей при решении конфликтных и проблемных ситуаций.

Ключевые слова: компетенция, конфликтологическая компетентность, профессиональная компетентность, конфликт, профессиональная подготовка, профессионализм.